

1. Bohater niepokorny czyli gra z losem Cezarego Baryki

a. 1. Cele lekcji

i. a) Wiadomości

Uczeń:

- zna treść *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego,
- zna genezę *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego,
- zna zasady oceniania postaci.

ii. b) Umiejętności

Uczeń:

- potrafi dokonać samodzielnej oceny Cezarego Baryki,
- potrafi scharakteryzować Cezarego,
- potrafi stworzyć zarys dziejów bohatera,
- potrafi wymienić cechy osobowości młodego Baryki,
- zdobywa umiejętności pracy indywidualnej i zespołowej.

b. 2. Metoda i forma pracy

Pogadanka heurystyczna, praca z tekstem – analiza, mapa mentalna, burza mózgów.

c. 3. Środki dydaktyczne

dwie tablice do rysowania map mentalnych

książka *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego

d. 4. Przebieg lekcji

i. a) Faza przygotowawcza

1. Nauczyciel podaje uczniom temat lekcji. Wyjaśnia, że lekcja będzie poświęcona charakterystyce głównego bohatera *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego.
2. Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie przygotowanej przez nich genezy powieści.

b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel prosi uczniów o dokonanie charakterystyki postaci Cezarego Baryki. Uczniowie opowiadają losy bohatera i wskazują jego cechy osobowe.
2. Następnie uczniowie na podstawie wcześniejszej rozmowy o bohaterze piszą na tablicy w postaci planu schemat życia młodego Baryki ([załącznik 1](#)).
3. Kolejnym zadaniem uczniów jest wypisanie cech osobowości bohatera. Uczniowie wypisują

je w postaci drugiej mapy mentalnej ([załącznik 2](#)).

ii. c) Faza podsumowująca

1. Uczniowie podsumowują obie mapy mentalne, które są opisem Cezarego Baryki – wypowiadają wnioski z lekcji.
2. Nauczyciel prosi uczniów o dokonanie oceny postaci i zachowania młodego Baryki. Uczniowie wyrażają swoje opinie. Wskazują na wady i zalety bohatera.

5. Bibliografia

Hutnikiewicz Artur, *Przedwiośnie Stefana Żeromskiego*, Państwowe Zakłady Wydawnicze, Warszawa 1967.

Maciąg Włodzimierz, *Rzykowna gra Cezarego Baryki*, [w:] *Lektury obowiązkowe*, Ossolineum, Wrocław 1975.

Żeromski Stefan, *Przedwiośnie*, oprac. Zdzisław Jerzy Adamczyk, Ossolineum, Wrocław 1982.

e. 6. Załączniki

[załącznik 1](#).

Plan dziejów Cezarego Baryki

- dzieciństwo i lata młodości w Baku
- radosne dzieciństwo przerwane wojną
- okres tak zwanego zachłyśnięcia swobodą
- przesiąknięcie Cezarego ideałami wojennymi
- śmierć matki skazuje go na samotność
- nioczekiwany powrót ojca
- podróż do Polski
- śmierć ojca
- dalsza podróż do Polski
- widok rzeczywistości polskiej
- urządzenie się w Warszawie
- podjęcie studiów medycznych
- przerwanie studiów przez wojnę z Rosją
- wstąpienie do wojska
- powojenny wypoczynek Cezarego koło Częstochowy
- miłosne niepowodzenia
- narodziny wewnętrznego buntu
- praca dla Szymona Gajowca
- uświadomienie potrzeby wielkiej idei dla Polski
- ostateczne zerwanie z Laurą

- marsz na Belweder

b). załącznik 2

mapa cech osobowych Cezarego Baryki

CEZARY BARYKA

- impulsywny
- przekorny
- brutalny
- cyniczny
- kapryśny
- zادیorny
- nieposłuszny
- uszczypliwy
- kłótlivy
- ujmujący
- czasami sympatyczny
- ujmujący
- godny współczucia

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

brak